

A Made in China 2025 után: erősebb Kína, megosztottabb világ gazdaság

MKI Nézőpont

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Szerző(k):

Goreczky Péter

Lektorálta:

Vass Ágnes

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

Borítókép forrás: Shutterstock / sueddeutsche.de

Goreczky Péter, vezető kutató, MKI

A MADE IN CHINA 2025 UTÁN: ERŐSEBB KÍNA, MEGOSZTOTTABB VILÁGGAZDASÁG

A 2015-ben bejelentett Made in China 2025 iparfejlesztési stratégia eredményeként Kína gazdasága innovatívabb lett, feljebb lépett a globális értékláncban és megerősítette pozícióját mint gyártási nagyhatalom. Ugyanakkor a stratégia a „Kína-veszély” narratíva egyik szimbólumává vált Nyugaton, ezzel megalapozva a protekcionista intézkedéseket, növelve a kereskedelmi feszültségeket és teret adva annak a szemléletnek, ami Kínát partner helyett rendszerszintű riválisnak tekinti. A mesterséges intelligencia bekapcsolásával Kína egyre inkább a gyártástechnológia éllovasává válhat, a szabványok exportja révén pedig tovább növelheti befolyását, elsősorban a fejlődő világban.

A 2015-ben bejelentett Made in China 2025 (MIC25) egy átfogó iparfejlesztési stratégia, amely célul tűzte ki, hogy egy évtized alatt az ország ipara szintet lépjen, és Kína a fejlett gyártásban vezető hatalommá váljon. A fejlesztési terv fő céljai között szerepelt a külföldi technológiáktól való függés csökkentése, a hazai innováció erősítése, illetve tíz kiemelt high-tech iparágban a kínai vállalatok globális pozíciójának erősítése.

Bár a külföldi sajtó szinte kezdettől úgy tekintette a MIC25-öt mint részletes ipari mestertervet, valójában azonban a program sosem lett aprólékosan kidolgozva. Sokkal inkább átfogó stratégiai irányokat vázolt fel, illetve kulcsfontosságú szektorokat emelt ki, miközben a teljesítmény mérését a helyi kormányzatok, pártfunkcionáriusok és állami vállalatok szintjére helyezte. Mindez azt eredményezte, hogy tág tere maradt a különböző értelmezéseknek és a megvalósítás módjának a helyi és tartományi önkormányzatok számára. A stratégiára hamar felfigyeltek Nyugaton, és érkeztek is rögtön a kritikák, miszerint a kínai kormány a terv keretében olyan pénzügyi támogatásokat fog nyújtani a kiemelt szektorok vállalatainak, amelyek révén versenyelőnybe kerülnek a külföldi cégekhez képest a világpiacon. A nemzetközi összűz miatt 2018-tól a MIC25, mint „brand” egyre inkább eltűnt a kínai kormány nyilvános kommunikációjából,

ugyanakkor Peking nem változtatott a kijelölt célkitűzéseken, és olyan új címkék alatt, mint a „minőségi fejlődés”¹ vagy az „új minőségű termelődörök”² a MIC25 megvalósítása ugyanolyan tempóban haladt tovább. Sőt, a Nyugattal való viszony romlásával az önellátás, a hazai vállalatok előnyben részesítése, illetve a technológiai szuverenitás még inkább prioritássá vált a pekingi vezetés számára.

A MIC25 kifutásával alapvetően két kérdést érdemes részletesebben megvizsgálni, egyrészt, hogy mennyiben sikerült Kínának megvalósítania a stratégia célkitűzéseit, másrészt pedig, hogy megalapozottak voltak-e a nyugati aggodalmak, és ezzel összefüggésben a terv milyen hatással volt a geopolitikai és világgazdasági viszonyokra. Ami a stratégia sikerességét illeti, valamennyi számszerűsített célkitűzés értékelése meghaladja jelen írás kereteit, ám különböző források összevetésével így is vonható egyfajta mérleg. A kínai kötődésű elemzések nem meglepő módon a stratégia sikerét sugallják,³ ennél azonban érdekesebb, hogy az USA-Kína Gazdasági és Biztonsági Felülvizsgálati Bizottság 2025-ös jelentése⁴ is úgy összegzi az eredményeket, hogy egy évtized alatt Kína gazdasága innovatívabb lett, feljebb lépett a globális értékláncban és megerősítette pozícióját, mint gyártási nagyhatalom. Az egyes alcélokat értékelve szintén egy összességében pozitív, ám részleteiben sokkal árnyaltabb kép bontakozik ki. A Rhodium Group elemzése szerint⁵ Kína összességében csökkentette importkitettségét a tíz évvel ezelőtti állapothoz képest, ugyanakkor néhány kulcsfontosságú területen nem sikerült elérni, hogy a külföldi cégek Kínába telepítsék a legkorszerűbb technológiáikat. Ilyen szegmens például a biotech gyógyszeripar, a korszerű szerszám-gépgyártás, a repülőgépipar és a mikrochip gyártás. Sőt, az értékláncban való feljebb lépés bizonyos iparágakban tovább növelte az importigényt speciális alkatrészek és technológiák terén. Ami a globális versenyképességet illeti, az olyan szektorokban, mint az információs és telekommunikációs eszközök, a tiszta

1 „What to know about China’s high-quality development,” *Qiushi*, 2024. március 18., https://regional.chinadaily.com.cn/Qiushi/2024-03/18/c_971711.htm#:~:text=China's%20high%2Dquality%20development%20is%20a%20new%20development,Launching%20a%20year%2Dlong%20program%20to%20stimulate%20consumption.

2 Cao Desheng, „Xi emphasizes need to develop new quality productive forces,” *China Daily*, 2024. március 6., <https://www.chinadaily.com.cn/a/202403/06/WS65e7aa40a31082fc043bad57.html>.

3 Zhang Tongin és Dannie Peng, „Made in China 2025: China meets most targets in manufacturing plan, proving US tariffs and sanctions ineffective,” *South China Morning Post*, 2024. április 30., <https://www.scmp.com/news/china/science/article/3260307/made-china-2025-china-meets-most-targets-manufacturing-plan-proving-us-tariffs-and-sanctions>.

4 Daniel Blaugher, Benton Gordon, „Made in China 2025: Evaluating China’s Performance,” 2025. november 14., https://www.uscc.gov/sites/default/files/2025-11/Made_in_China_2025--Evaluating_Chinas_Performance.pdf.

5 Camille Boullenois, Malcolm Black, Daniel H. Rosen, „Was Made in China 2025 successful?,” 2025. május 5., <https://rhg.com/research/was-made-in-china-2025-successful/>.

technológiák, az elektromos járművek, a drónok vagy a gyorsvasút, a kínai vállalatok világszinten meghatározó szereplővé váltak. Az állami támogatás mellett ebben az is közre játszott, hogy több feltörekvő iparágban a világpiacra még nem volt jelen meghatározó globális nagyvállalat. A MIC25 negatív következményei között kell ugyanakkor megemlíteni, hogy mivel elmaradt a stratégia részleteinek kidolgozása, ezért több szektorban felesleges kapacitások épültek ki, az erőforrások nem mindig a leghatékonyabb vállalati szereplőkhöz kerültek, és a piaci szelekció sem működött megfelelően. A hazai kereslet vártnál kisebb növekedése miatt mindez belső árversenyt és alacsony vállalati profitrátákat eredményezett. A gyártói túlkapacitások kiépülésének következményei pedig már túlmutatnak Kína határain, és átvezetnek a második érdekes aspektusra, mi szerint a MIC25 milyen hatással volt a geopolitikai és világgazdasági viszonyokra.

Ma már valószínűleg nem sokan emlékeznek rá, de a MIC25 kulcsszerepet játszott az USA és Kína közti kereskedelmi háború kirobbanásában. Robert Lighthizer, az USA akkori kereskedelmi főképviseleje 2018-ban úgy vélekedett⁶, hogy Kína az olyan iparpolitikákkal, mint a MIC25 agresszíven aláássa az Egyesült Államok high-tech iparágait és vezető gazdasági szerepét. Ugyanebben az évben kínai látogatása során egy amerikai kormányzati delegáció arra szólította fel Pekinget, hogy szüntesse be vállalatának piactorzító támogatását, mivel azok túlkapacitásokat eredményeznek a MIC25 fókusz-iparágaiban. Ezt követően pedig már csak egy lépés kellett ahhoz, hogy 2018 nyarán Washington több ütemben vámokat vessen ki kínai áruk importjára, a második lépcsőben kifejezetten a MIC25 által támogatott iparágak termékeire. A történet folytatása innenől közismert, az USA és Kína közti kereskedelmi feszültség azóta több hullámban fokozódott, a technológia exportot és befektetéseket korlátozó intézkedések sora jelent meg, elsősorban Washington részéről, a két gazdaság szétválása a stratégiai szektorokban pedig egyre gyorsuló ütemben zajlik. A kínai iparpolitika eredményeként kialakult túlkapacitások más országok viszonylatában is növekvő kereskedelmi többletet eredményeztek, ami protekcionista intézkedésekhez, és ez által a feszültség növekedéséhez vezetett. A kínai vállalatok megerősödése pedig nyomás alá helyezte Kína kereskedelmi partnereinek gyártó- és innovációs ökoszisztémáit. Ily módon Kína a „világ gyárából” közvetlen high-tech versenytársá lépett elő nem csupán az USA, de az EU és Japán számára is, teret adva annak a szemléletnek, ami Kínát partner helyett egyre inkább rendszerszintű riválisnak

6 Congressional Research Service, „The Made in China 2025 Initiative: Economic Implications for the United States,” 2019. április 12., https://www.congress.gov/crs_external_products/IF/PDF/IF10964/IF10964.4.pdf.

tekinti. Ennek köszönhetően a MIC25 a „Kína-veszély” narratíva egyik szimbólumává vált, és felerősítette a diskurzust olyan kérdésekben, mint a tisztességes verseny, az államkapitalizmus és a piacgazdaság hatékonysága, illetve a nemzetközi gazdasági élet kereteinek átrendeződése. A MIC25 következményeként pedig az iparpolitika a világ többi gazdasági erőközpontjában is újra reneszánszát éli, fókuszba helyezve a nemzetgazdaság szuverenitásának erősítését és az ellátási láncok biztonságosabbá tételét.

Fontos kiemelni, hogy a felsorolt következmények valószínűleg akkor is bekövetkeznek, ha 2015-ben Peking nem nevezi el Made in China 2025-nek a következő évtized fejlesztési stratégiáját, hanem csak csendben folytatja a termelő ágazatok modernizációját célzó iparpolitikát. A kínai gazdaság technológiai fejlődése miatt a nyugati országok előbb-utóbb mindenképpen szembesültek volna azzal, hogy a kínai modell már nem csupán egy egzotikus gazdaságtudományi téma, hanem hűsbavagó kihívás a számukra. A MIC25 meghirdetése viszont konkrét ébresztőt jelentett az USA, Európa és több más fejlett gazdaság számára, egyszersmind jelezve annak a korszaknak a kezdetét, amikor a gazdasági – és azon belül elsősorban a technológiai – verseny kifejezetten biztonsági kérdéssé válik.

A stratégia időtávjának lejártával adódik a kérdés, hogy milyen irányba fejlődhet tovább Kína gyártóipara, és mit jelenthet a Made in China a világgazdaság számára a jövőben. Az irány viszonylag egyértelműnek tűnik, egy mesterséges intelligencia által támogatott, egyre inkább zöld energia által hajtott, önellátásra törekvő átalakulás mentén fog tovább formálódni a világ legerősebb gyártóipara. A Made in China már nem csupán a költséghatékonyság szinonimája lesz, hanem az innovációs kiválóság és a korszerű gyártástechnológiáé is. Mivel a mesterséges intelligencia eredetileg nem volt része a MIC25-nek, így ennek összekapcsolása a gyártási technológiával új távlatokat nyithat Kína számára a termelési hatékonyságban, ami egyben újabb konfliktusokat vetít előre a kereskedelmi partnerekkel. Kína számára a „hogyan zárkózzunk fel” helyett egyre inkább az lesz a kérdés, „hogyan diktáljuk az iramot”, a termékek kivitele mellett pedig egyre nagyobb hangsúlyt fog kapni a szabványok exportja, aminek első célpontjai várhatóan a globális dél országai lesznek. Végül soron a Made in China egyszerre jelent majd kihívást és lehetőséget a világgazdaság többi szereplője számára. Kihívást, mivel Kína még erősebb versenyre fogja készíteni a világ fejlett gazdaságait, illetve lehetőséget arra, hogy a külföldi cégek „edzőteremként” tekintve a kínai

piacra átvegyék azokat a megoldásokat, amelyekben az ázsiai ország gyártóvállalatai élen járnak. Ennek a kettősségnek a feszültsége fogja várhatóan meghatározni a gyártóiparágak következő évtizedét.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**